

Resandefolkets musik

Resandefolkets musik – var hittar man den? På Youtube!

Precis som resandefolket har sitt eget språk har de också sin egen musik. En del av den kan man hitta på Youtube.

Resande (eller *tattare* som det förr nedsättande hette) finns fortfarande kvar – även om levnads- och försörjningssätten ändrats under åren. Uppemot 30 000 beräknas de resande vara i Sverige

Och både språk och musik har levt vidare. Går man in på Youtube kan man hitta flera resandesånger, en del av dem på svensk romani. Om du säger *pröjsa* (=betala) eller *beckna* (=sälja) använder du ord från svensk romani, resandefolkets språk.

Lenny Lindell, som själv är resande, har gett ut en ordbok med svensk romani, och han har spelat in flera sånger. Gå in och lyssna på till exempel *Vri pre drommen* och *Baro Devla*. Sångerna sjungs på något som kan låta som en blandning av svenska och romani. Men det är faktiskt i hög grad fråga om ett eget språk – som talats i Sverige i 500 år med inslag av både romani, svenska, tyska och andra språk. De kan till exempel handla om de resandes liv och deras förhållande till den bofasta befolkningen, *buroarna*. Buro betyder egentligen bonde, men har överförts till alla icke-resande.

En känd sång, *Romano rakklo*, handlar om förhållandet mellan en tjej (romani för flicka) och en kille

(rakklo). Sången *Resandefolket*, på norska med Jim Karlsen, har ett religiöst inslag som inte är så ovanligt:

Vandringsfolket det er vi det

*Vi drar längs vägen med våre vagnar
och biler*

*Vi var hatet vi var uønsket av mængden
Mange ønsket att vi ikke skulle leve*

Vi søker lykken här i världen

*Mange tror att det är penger, hus och
biler*

Men det finns nåt mer än det vi ser

Som ligger høgt över det här,

Ja, det är himlen och det står skrivet

Så, vandringsfolk, ja det finns nåt mer

Som antyds i texten de resande varit utsatta för förföljelser av olika slag – från myndigheter och från den övriga befolkningen. Sterilisering och tvångsomhändertagande av barn har förekommit in i modern tid i Sverige. 1948 anfördes ett bostadsområde i Jönköping, där många resande bodde.

Kanske är det en förklaring till att många resande fortfarande inte så gärna berättar om sin bakgrund.

En annan resande som spelat in sånger är Ralf Novak-Rosengren. På Youtube kan man till exempel hitta Romanifolkets visa.

Ola Persson

Havets mor

Myten om Havets Mor är känd och älskad av inuiter överallt, vare sig de lever moderna liv i städerna eller bor isolerat på någon av de många platser som fortfarande finns i den arktiska delen av världen, berättar Anne-Mette Holm på ön Kulusuks skola, i en text i boken. Skolans elever har gjort de fina färgbilderna med stark grönländsk bildkänsla till Elisabet Härenstams tolkning av Havets Mor. Härenstam berättar fritt efter den grönländska myten. Fem sidor visar foton från skolan och barnens arbete med boken, tagna av Eva Akre. Alla trettio skolbarnen nämns vid namn i slutet av boken.

Havets mor

Elisabet Härenstam

Heidruns Förlag 2011

30 sidor

Mer intressant på:

- Vill man veta mer om de resandes språk, kultur och musik kan man gå till Lenny Lindells hemsida: www.resande.info.se.
- resandefolketsriksorganisation.se/
- eleonorfrankemo.blogg.se/category/sprak-et-rommani.html

Sök efter resandefolket på YouTube, så finner du bland annat denna sång.